

TARYBINIS ROKIŠKIS

LKP(b) Rokiškio Apskomo ir Apskr. Vykd. K-to Organas

Nr. 125(432) | 1947 m. spalio 25 d. | Kaina 20 kp.

AUKLÉTI TARYBINIUS ŽMONES KOMUNISTINÉS DOROVÉS DVASIA

Tarybinės visuomenės būdinių savybe yra tai, kad jos vysmas remiasi visos tarybinės laudies aktyvumu ir tarybų žmonių politiniu ir idėjiniu augimiu. Tarybiniai žmonės, aktyviai palaikydami peralingosios bolševikų partijos tarybinės valstybės politiką, empia visas savo Jėgas komunistinei visuomenei sukurti.

Tarybiniai žmoniai socialistinio samoninguo pakelimas yra viena svarbiausiuju priemonių, užkirančiu partijos politikos gyvendinimo sekmingumą, partijos mūsų visuomenės vystymąsi. Socialistinis samoninguo pagreitina socialistinės visuomenės žengimą pirmyn, nugalina Jos Jėgos ir galybės linijus.

Viena socialistinio samoninguo formų yra komunistinės dorovė. Komunistinės dorovės principai nustatomi komunizmo pastatymo uždavinui.

Rimtą dėmesį į dorovinį darbu žmonių auklėjimą kreipdavo Léninas. Atmesdamas tą buržuazinę dorovę, pačią melu, baime ir tarpusavii žmonių išnaudojimui, Leninas reikalauja, kad darbo žmonių auklėjimas būtų sklepijamas joje komunistinės dorovės. Komunizmo priešai prikiša, komunistai nepripažsta jomis dorovės". Tai yra, pasak mano, smilčių bérimas į akis kominkams ir valstiečiams. Iums dorovingumas, pažintas iš žmonių visuomenės ribų, žigstuoja; tai apgavystės iums dorovingumas tarnauna linės proletariato kovos interesams", — sako Léninas.

komunistinė dorovė reiškia iš tarybinto žmogaus akcijos veiklos socialistinės visuomenės labui, ryžtingos ir ryžtingos kovos dėl socializelis sustiprinimo ir tolimesnio gnymos, dėl komunizmo perspektyvų. Tarybiniai žmoniai auklėjimus komunistinės dorovės skatiniai socialistinės visuomenės augimą ir vystymąsi tarybinės valstybės galybės aprininā. Todėl partija ir būtine vyriausybė visuomet davo reikiama dėmesį į ko-

munistinės dorovės auklėjimą.

Didysis Tévyne karas, tarybiniai žmoniai didvyriški žygiai frontuose ir užnugaryje ryškiai parodė visą komunistinės dorovės Jėgą, partijos išauklėtā mūsų tarybinės laudiję. Karo eigoje dar labiau susitiprėjo laudies susilekimas apie partiją ir vyriausybę, socialistinė visuomenės dorovinė — politinė vienybė pasiekė į aukščiausią lygį.

Komunistinės dorovės auklėjimas pirmoje eilėje glūdi pagarbos visuomeninėi socialistinėi nuosavybei — šventam socialistinės visuomenės pagrindui — auklėjime. Socialistinės turtas yra visuomeninio darbo produktas, ir jis turi būti rūpestingai saugomas ir globojamas.

Šios savybės sklepijimas darbu žmonės yra ypatingai svarbi dorovinio auklėjimo pusė.

Auklėti tarybinius žmones komunistinės dorovės dvasia — reiškia auklėti juose socialistinio darbo svarbos įsisamoniiniam, pareigas sąžiningai dirbtį visuomenės labui. Komunistinė pažiūra į darbą ir socialistinė nuosavybę parodo rūpinimasi bendru reikalu, tarybinės valstybės interesais. Padaryti kiek galinti daugiau naudos tarybinėi Tévynei — tai yra tikrasis patriotizmas. Ir tokie žmonės, kurie atsidėjė dirba visuomenėi, stengiasi kuo daugiau duoti valstybei, net savo gyvybę pasiryžę paukoti Tévynei, kada jai gresia pavojus, yra tikrėji patriotai.

Komunistinė dorovė — tai visų Tarybų Sajungos tautų dorovė, bendromis Jėgomis draugystės ir savitarpinės paramos pagrindu statančiu komunizmą. Komunistinė dorovė gilių priešingos nacionalistinės liekanos sąmonėje. Auklėjimas komunistinės dorovės dvasia reiškia nacionalistinės ideologijos liekanų sąmonėje likvidavimo.

Kova dėl komunistinės dorovės sustiprinimo ir skeleidimo — visų partinių, tarybinų, profesininių, komjaunimo ir kitų visuomeninių organizacijų, visų partinių ir nepartinių bolševiku kilnus uždavinys. Šitoje kovoje tarybiniai žmones įkvėpa peralingosios bolševikų partijos, Lenino — Stalinio partijos idealio didingumas.

DIDZIOJO SPALIO GARBEI

Aukštuojoje pavyzdžiu

Barelių apylinkės Aukštuojo dešimtkiemo valstiečiai, vykdymai įspireigojimus dėl darbo valstiečių drg. drg. Karlo Petras, Černiauskas Juozas, Žintikas Jonas, Želžys Jurgis, Maiala Pranas ir kt.

Aukštuojoje pavyzdžiu bulvių statymas valstybei tebevyksta visu spartumu.

K. Klauga

Pastaruoju metu bulvių paruošas įvykdė šios apylinkės darbo valstiečiai drg. drg. Karlo Petras, Černiauskas Juozas, Žintikas Jonas, Želžys Jurgis, Maiala Pranas ir kt.

Barelių apylinkėje bulvių statymas valstybei tebevyksta visu spartumu.

K. Klauga

Duona virš plane

Darbo valstietis Makuška Motiejus (Južintų valsč. Mažionių apyl.) Didžiojo Spalio garbelė į valstybinius sandėlius pristatė 75 kg grūdų virš jam skirtojo valst. grūdų paruošų plano, o Margėnų apylinkės mažažemis

drg. Jagoravas Aglejas — 100 kg.

Sekdami jų patriotinius pavyzdžiaus, visa eilė duonos gamintojų taip pat vykdo viršplaninį duonos statymą valstybei.

Pr. Bakaitis

DEŠIMTKIEMIS ĮVYKDĘ BULVIŲ PARUOŠAS

Sėlynės apylinkės (Rokiškio valsč.) darbo valstiečiai pastaruoju metu visą savo dėmesį atkreipė į bulvių paruošų priemonių planuojamą paspartinimą. Drg. Grabausko Matu vadovaujamas Sėlynės kalmo dešimtkiems pilnai įvykdė skirtajį bulvių paruošų planą. Drg. drg. Medikis Jonas, Musnickas Bronius, Vaitoška Jonas, Baltušis Kazys ir Musnickas Kazys patys pirmieji prieš laiką atstiese su valstybe bulvių prievoles.

Drg. Grabausko vadovaujamo dešimtkiemo pavyzdžiu bulvių paruošas sparčiai tempais vykdo ir kiti dešimtkiemių.

P. Raugelė

VYKDOMAS VIRŠPLANINIS BULVIŲ STATYMAS

Vyžetilių apylinkės (Rokiškio valsč.) valstiečiai stropiai kovoja už pilnutilinį visų prievoles metinio plano įvykdymą. Naujuriuose ir darbo valstiečiai Didžiojo Spalio garbelė yra pasiręduoti žemės ūkio gaminijų virš plano. Šios apylinkės valstybinų paruošų pirmūnai drg. drg. Krikeliškis Petras, Gyllys Ignas, Kriivas Juozas ir daugelių kitų jau šlandien vykdo viršplaninį bulvių ir kt. žemės ūkio gaminijų statymą valstybei.

Apylinkės žemdirbių, vadovaujami drg. Tumėno, vienos — dvieju dienų laikotarpyje pilnai įvykdys bulvių paruošų metinį planą.

B. Rugys

Keliami gamybos rodikliai

Rokiškio apskrities Pramkinčio dėl metinio gamybinė planų įvykdymo iki Didžiojo Spalio 30-tiųjų metinių. Eilė žmonių, priėmusios konkretius įspareigojimus, garbingai įsižiungė į jų vykdymą. Tarp atskirų briagų, cechų bei atskirų darbininkų sėkmingesniams savo pažadu išteisėjimui išsiivystė platus socialistinės lenktyniavimas, kurio prasėjimo smarkiai pradėjo kilti darbo našumas ir gamybos tempai. Audimo cecho dirbančiosios, kurios neįvykdavo savo gamybinė užduočių, netik kad pradėjo jas įvykdyti, bet ir žymiai viršyti. Čia jau neliko né vienos audėjos, kuri neįspildytų pusantros savo dieinos užduoties normas. Audėjų cechas, kurių vadovauja briagininkė drg. Babėnava, kasdien atlieka po dvi dienines normas.

Audimo cecho dirbančiosios, kurios neįvykdavo savo gamybinė užduočių, netik kad pradėjo jas įvykdyti, bet ir žymiai viršyti. Čia jau neliko né vienos audėjos, kuri neįspildytų pusantros savo dieinos užduoties normas. Audėjų cechas, kurių vadovauja briagininkė drg. Babėnava, kasdien atlieka po dvi dienines normas. Darbe geriausiai pasi-

žymi audėja drg. Deksnienė Vanda, sistematiskai savo dėnių užduočių įspildinti 250 proc. Nuo Jos neatsilieka ir audėjus drg. drg. Babėnava F. ir Bikovas L. kasdien įspildo po dvi dienines normas. 170 proc. dienos užduoties atlieka ir batšluvys drg. Gaiko V.

Nuo audimo ir batšluvio cecho neatsilieka ir siuvėjų cechas. Čia prisiliimi įspareigojimai taip pat sėkmingesni vykdomi.

Šių cechų dirbantieji, dabar stoje į stachanovinę sargybą Didžiojo Spalio garbelė, deda pastangas, kad savo įspareigojimus ne tik įvykdyti, bet ir žymiai viršyti. Čia jau neliko né vienos audėjos, kuri neįspildytų pusantros savo dieinos užduoties normas. Audėjų cechas, kurių vadovauja briagininkė drg. Babėnava, kasdien atlieka po dvi dienines normas. Darbe geriausiai pasi-

i vletines Tarybas

JAKUS KULTŪROS — ŠVIETIMO ŽIDINYS

Geraidė Panemunėlio m. klubas — skaitykla. Kasdien reguliarai skaityklos vedėjas drg. Levandavičius praveda su lankytojais laikraščių ir politinės literatūros skaitymą, susirinkę po darbo žemdirbių ir tarnaujančių klausosi radijo. Klube — skaitykloje visuomet yra lankytojų. Vakarais skaityklos patalpa virsta tikru kultūros — švietimo židiniu. Paskutiniuoju metu susirinkę darbo valstiečiai gyvai domisi besiartinančiais rinkimais į vletines Tarybas. Drg. Levandavičius aiškina vletinių Tarybų valdmenį tarybinėje santvaroje, pasakoja, kaip bus pravedami rinkimus.

Netoliomaj praeityje Panemunėlio m. klubas — skaitykla nebuvu populiarū darbo valstiečių tarpe. Tik kai vedėju tapo drg. Levandavičius, kurio pastangomis buvo atremontuotas patalpos, su komplektuoti laikraščiai bei žurnaalai, prasidėjo gyvas skaityklos lankymas. Dabar ši skaitykla ruošiasi tapti tvirtu agitaciniu punktu rinkimų į vletines Tarybas kampanijos metu. St. Braknys

STATYKIME PIENĄ 1948 METU SĄSKAITON

Dauguma darbo valstiečių jau yra pilnai atsiškaitę su valstybe pleno priavaloaisis priestatymais už 1947 metus, ir tik maža dalis liko tokiai, kurie irgi artinasi prie jėms skirtosios normos užbaigimo.

Nemaža darbo valstiečių, jvertinanti statinio penkmetė reikšmę žemės ūkio atstatymui ir jausdami savo pilietinę pareiga, vleningai pristieda prie šio kilnaus darbo, statydami pieną virš plano — 1948 metų prievolei sąskaiton.

Štai darbo valstiečiai Stašys Antanas (Antanošas km. Obelių valsč.) sekančių metų sąskaiton pristatė 90 kg pieno, Maželkis Pranas (Laibgalis km. Rokiškio valsč.) — 168 kg, Kazlauskas Jonas (Juozapavos km. Rokiškio valsč.) — 289 kg nuo dviejų turimių karvių; daugelių kitų valstiečių irgi uolai tėsiai pieno statymą 1948 metų sąskaiton. Valstiečiai žino, kad pirmame metų ketvirtupyje turės mažiau pieno, todėl iš anksto rūpinasi, kad neįsiskolinint valstybei, atlieka tą klinių pareigą iš anksto; Jie žino, kad kuo daugiau mes duosim valstybei, tuo bus stipresnė mūsų socialistinė Tévyne, nuolat kils darbo žemėlų gerbūvis.

Jaudamai savo didžiąją parelgą Tévyne, klekviens mūsų apskrities darbo valstietis — karvių laikytojas iki metų pabaigos turėtų pristatyti nors po keliaus dešimt kg pieno sekančių metų sąskaiton, tuo pačiu paleglyvindamas sau ir sekančių metų pieno prievelių įspildymą. Jausdami savo didžiąją parelgą Tévyne, klekviens mūsų apskrities darbo valstietis — karvių laikytojas iki metų pabaigos turėtų pristatyti nors po keliaus dešimt kg pieno sekančių metų sąskaiton, tuo pačiu paleglyvindamas sau ir sekančių metų pieno prievelių įspildymą.

GOLUBOVAS

Rokiškio apskrities Žemės ūkio kooperacijos sąjungos pirmmininkas

Nuolat dirbt su kandidatais i partijos narius

Kiekvienas, stojas i partiją, praeina kandidato stažą vienorių metų laikotarpiu. Kaip pažymėta VKP(b) Istatose, kandidato stažas būtinės tam, kad kandidatas nuosekliai susipažintu su programa, Istatais, partijos taktika ir partinė organizacijai užlikintu kandidato asmeninių savybių patikrinimą.

Vienerį metų laikotarpyje galima gerai susipažinti su kandidato asmeninėmis savybėmis ir paruošti ji įstoti į partijos narius. Buvimas partinėse organizacijose didelio skaičiaus kandidatų su prateštu stažu ryškiai parodo silpną vidaus partinio darbo pastatymą, nesirūpinimą bolševikiškai auklėti jaunuosių komunistus. Kai kurios apskrities partinės organizacijos nekreipia reikiamo dėmeslo darbui su kandidatais. Taip, pavyzdžiu, apskrities vykd. k-to partinėje organizacijoje yra trys kandidatai su prateštu stažu, vienas iš jų — drg. Michailovaitė M. M. kandidatas net nuo 1940 metų; Pandelio valsčiaus partinėje organizacijoje — 3 kandidatai su prateštu stažu, iš kurių drg. Zininas J. J. nuo 1943 metų, o drg. Timofejevas nuo 1944 metų. Obelių ir Rokiškio valsčių partinėse organizacijose — po tris kandidatus su prateštu kandidato stažu.

Tam, kad kandidato stažas tikrai būtų rūmias patikrinimas, o ne tuščias formalumas, partijos valsčių komitetai ir pirminges partinės organizacijos turi nuolat rūpintis kandidatų auklėjimu. Svarbu, kad nuo pat pirmųjų i kandidatus priėmimo dienų jaunas komunistas jaustu, kad gautasis partinis dokumentas reiškia perėjimo pradžią iš nepartiskumo į bolševikinį or-

ganizacutumą. Būtina, kad jisai nuosekliai įsišmonintų tą didelį atsaktingumą, kurį jam uždeda priklausumas Lenino — Stalino partijai. Tai pasiekiamā vien sistemingu darbu idėjinai apšarvojant kandidatus į VKP(b) narius.

Kiekvienas kandidatas privalo, kaip tai reikalauja Istatais, susipažinti su partijos programa, taktika ir Istatais. Tačiau šitokio susipažinimo formos, politinio mokslo metodai turi būti parenkami atsižvelgiant į kiekvieno kandidato pasiruošimą. Jeigu vieni gali studijuoti marksistinę — leninę teoriją iš pirmųjų šaltinių, patys savarankiškai studijuodami Marksą, Engelsą, Lenino ir Stalino veikalus, tai kitus naudinga yra suvienyti į ratelius. Kai kuriems kandidatams, galimai, bus reikalingi individualūs užsiemimai sū parengtų partijos narių pagalba.

Kandidatų bolševikinių auklėjimais neapsiriboją vien partiniu švietimu. Būtina įtraukti juos į partinės organizacijos praktinį darbą. Būtina, kad priimtasis į kandidatas iš pat pirmųjų dlenų pasijustų bolševikinio kolektivo dalimi, partinio mechanizmo grandimi, aktyviai dalyvaučiu partijos bendrame darbe. Tiktai prie šių sąlygų partijos kandidatai bus auklejami sąmoningos drausmės, didelio atsaktingumo už pavestą darbą dvasia.

Partijos kandidatų auklėjimo bolševikinių tradicijų dvasia sekmingas klausimų išsprendimas galimas vien ta sąlyga, jeigu jie aktyviai įtraukiami į kasdieninį partinės organizacijos darbą.

V. Vaitkevičius

Bolševiku partija — Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos įkvėpėjas ir organizatorius

Visa bolševiku partijos istorija persunka vieno siekiu: tautauti liudžiai, kovoti ir nugalėti vardin darbo žmonių interesus, būti darbininkų klasės avangarde, vesti darbininkų, darbo valstiečių ir inteligentijos mases Lenino — Stalino nurodymu keliu, komunizmo kūrybos myslė šalyje keliu.

Jžymiausia pergalė, kurią pasiekė bolševiku partija, pergalė, kuri turėjo didžiausią reikšmę visos žmonijos istorijai, buvo Spalio revoliucijos organizavimas ir jos sekmingas įvykdymas.

Kaip žinia, 1917 m. vasario mén. buvo nuversta caro autokratija. Bet ir po to valstybinių valdžiai Rusijoje liko buržuazėjusiu dvarininkų atstovų rankose, Vasariso

Udmurtijos ATSR. Apie šeštus iukstančius elektrinių plikių gavo pirmame pusmetje Želevko motofabriko miško apdirbimo organizacijos.

Nuostraukoje: elektrinių plikių surinkimo vystės meistras S. Žuravliovas iškraina gatavą produkciją.

Foto N. Miasnikovo
TASS'o spaudos klės.

MOKYTOJAI FINANSINIO PLANO ĮVYKDYMΟ KAMPANIJOJE

Š. m. spalio mén. 21 d. Panemunėlio valsč. švietimo darbuotojai savo susirinkime nutarė pravesti aikškinamuosisus susirinkimus valsčiaus darbo valstiečiams, tikslu paspartinti valsčiaus finansinio plano įvykdymą. Šiuo reikalu kalbėjo valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Stukas ir eilė vjetos švietimo darbuotoju.

Susirinkusieji švietimo darbuotojai vieningai nutarė iškvesti Južintų valsčiaus švietimo darbuotojus į socialistines lenktynes politmasinio — aikškinamojo darbo pravedime dėl priešaikinio finansinio plano įvykdymo. Pildydami savo garbingus įsipareigojimus, eilė mokytojų, ypač pradinį mokyklą, jau įsijungė į šios darbo sritis kampaniją.

J. Zaveckas

FABRIKO „PLŪGAS“ DIRBANTIEJI ĮSTESÉJO DUOTĀJĮ ŽODĮ

Rokiškio fabriko „Plūgas“ darbininkai ir tarnautojai, š. m. vasario mén. 26 d. susirinkime apvarstę ir palaikydami leningradiečių iniciatyvą, įsipareigojo metinį gamybos planą įvykdyti iki Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos XXX-jų metinių šventės.

Štandien fabriko „Plūgas“ darbininkai ir tarnautojai su pasidžiaivimu raportuoja savo įsipareigojimų įvykdymą.

Visi fabriko skyriai — kalvių, sustatinėtojų, malėjų, tekintojų ir mechanikų — imant bendrai, savo metinį darbo uždavinį įvykdė 100,1 proc.

Fabrike pirmauja spartuoliai — darbininkai: kalviai — Aleinikovas, Šilpiai ir Balčiūnas; sustatinėtojai — Kurklietis, Barciela, Bagaslaukas, Sakalauskas ir Danys; malėjai — Saulis, Čiūčinas ir Matulevičius; tekintojai ir mechanikai — Mažeikis, Kišūnas (jaun, darbininkas) ir Bražiūnas Jonas.

Prie metinio gamybos plano įvykdymo daug prisidėjo fabriko skyrių vedėjai drg. drg. Žilurkelis, Mikulėnas, Gutaravičius, Zaveckas ir inžinerius drg. Dragelis.

Š. m. spalio mén. 22 d. vienas fabriko dirbančiųjų kolektivas, susirinkęs pasitarimui dėl tolimesnių gamybinių tempų išvystymo, su entuziazmu įsipareigojo sumažinti neklauso procentą iki minimumo ir mūsų krašto duonos gamintojams duoti dar didesnius kiekius plugų, akėlių ir kt., žemės ūkiui reikalingiausiu fabriko išdirbinių bei atsiekti to, kad antrųjų ketvirtuoju stalininio penkmečio metų planas būtų ne tik įvykdytas, bet ir viršytas, kad Didžiojo Spalio 30-tosios metinės būtų sutiktos dar su didesniais gamybiniiais laimėjimais.

P. Svyruinas

Udmurtijos ATSR. Išviko mechaninė įmonė pradėjo gaminti prekybines svartykles. Išleista pirmoji partija. Didžiojo Spalio 30-sioms metinėms įmonės kolektivas įsipareigojo išleisti 25.000 svartyklių. Iš viso ūlai metas įmonė išleidė duos 32.000 svartyklių.
Nuotraukos: sustatymo cerdo meisteris konjunktūros Aleksandras Isajevas iškraina gatavą produkciją.
Foto B. Miasnikovo
TASS'o spaudos klės.

DUONA — DIDŽIOJO SPALIO GARBEI

Južintų valsčiaus naujakuriai ir mažazemialiai, įvykdžiausieji visus privalomuosius žemės ūkio gaminijų pristatymus, vyko viršplantinį duonos statymų valstybei. Minkūnų apylinkės mažazemialiai drg. drg. Butkys Pranas ir Butkys Tadas virš metinio grūdų paruošų plano davė valstybei po 2 centneriu duoninių grūdų. P. Pranckūnas

CUKRINIAI RUNKELIAI VIRŠ PLANO

Bareilių apylinkės (Rokiškio valsč.) darbo valstiečiai drg. drg. Varnas Jonas, Spačys Antanas, Kazlauskas Petras ir daugelis kitų apylinkės pirmenybės duonos ir kitose valstybinėse paruošose pradėjo gausiai statyti cukriniai runkeliai, Jaugelis apylinkės darbo valstiečiai, kaip pav., Varnas Jonas, išauginę aukšta cukriniai runkeliai derili, pristatę jų žymiesiems kiekius virš skirtojo plano.

K. Klevečka

partija — bolševiku partija — jiems galima pasakyti, kad, geriausiu atveju, jie nežino revoliucijos istorijos, mūsų šalies istorijos.

1917 m. visos darbininkų partijos Rusijoje išėjo iš pogrindžio ir laisvali veiklė llaudyje. Višos smulkiosios buržuazijos partijos įsirintgai pjuodė bolševikus. Pries laikai jų rūmatis politinius priešininkais. Menševikai įsirintgai puolė leniniečius ir reikalojo iš vyriausybės žiauriai susidoroti su bolševikais.

Bolševiku partija, nors ir turėjo kovejė užgraudintus profesionalių revolucionierius, pažangų darbininkų, partijos narių kadrus, bet vasario revoliucijos pradžioje buvo iš 40—45 tukstančių. Be to, bolševikai po liepos įvykių, kai eserai ir menševikai organizavo revoliucines demonstracijas Petrograde sušaudymą ir atidavę visa valdžią kontrrevoliucinei Kornilovo — Kerenskiu gaujai, bol-

ševikai buvo vienintelė partija, kuri buvo priversta pereiti į pusiau legalią padetį ir paslepė savo vadus nuo vyriausybinių žudikų. Padėtis buvo sunki. Esė — menševikų politikai ir oratoriai manė, kad su bolševikais jau viskas baigtą.

Bet liudis tikėjo bolševiku partijai, kuri vasario men. vėde darbininkus ir kareivius įpuolimą prieš autokratiją, obželio men. stojo revoliucinį masių, išeisių į Petrogradą gatves, priešakyje. Javairiai padinimais toltau išejo bolševikai „Pravda“, Lenino ir Stalino žodis-bolševikų žodis, kaip ančiai, skambėjo šalyje, raginė kovą. Bolševikai nurodė laudžiai revoliucinę išeitį iš karinės teisiningos žemes klausimo sprendimo buda, kelią į gelbėti saliai iš bado, ekonominės katastrofos ir užsienio vergėvės. Tam, kad išeisių į tą kelią reikėjo, pirmiausia, sukurti išribinę valdžią. (B. d.)

LITERATŪRINIS PUSLAPIS

ŽMOGUS IR MOTORAS

P. Širvenis

Ei, traktorau plieninis,
Linksmasis mano drauge!
Užtraukim sutartinę,
Užmiršė naktį baugla.

Juk aš ir tu — karelviai,
Petys petin kovojom,
Dabar gi atstatyti
Mes kraštą užsimojom.

Atsimenė: puolimas...
Žygavome kaip broliai...
Dabar laisvuos arimuos
Mes tapsime spartuojuais.

Pralenkime pirmuosius,
(Juk mes visur laimėjom!)
Ir tu, ir aš dažnuosim
Linksmiem arimų vėjam.

Žaliuos rugių daigeliuos
Rasos akutės žiba,
Iš miego ankstį kelias
Naujakurio sodyba.

Suvirpa alidas oro —
Tai traktorius — artojas!
Dažna žmogaus, motorų
Linksmai, linksmai kvatojas.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Istelgtas literatūrų būrelis

Š. m. spalio mėn. 19 d. įvyko pradedančiųjų beletristų ir poetų susirinkimas, kurį organizavo „Tarybinio Rokiškio“ redakcijos literatūrinių būrelis. Susirinkime dalyvavo jaunuolių, kurie daugumoje jau pasireiškė savo kūriniais apskrities laikraščio „Tarybinio Rokiškio“ bei sieninių laikraščių skiltyse. Susirinkusieji literatai nutarė istelgti jaunųjų literatūrų būrelį, kuris savo eilese sujungtų visos apskrities jaunuolių.

Apskrities jauniesiems raštojams vadovauti buvo išrinkta valdyba. Ligi sekancio susirinkimo visa eilė pradedančiųjų poetų ir beletristų pasižadėjo sukurti kūriniai, kurie bus bendrai apsvarstyti ir ivertinti.

P. Divonis

Paminėta Servantes'o 400 m. gimimo sukaktis

Spalio 18 d. Rokiškio I-je gimnazijoje buvo paminėta Servantes'o 400 metų gimimo sukaktis. Šio rašytojo gyvenimą ir kūrybą plačiai nušvietė mokyt. drg. Deksnytė.

Po paskaitos VI-slos klasės moksleiviai inšcenizavo šios pat mokytojos parašytą dviejų veiksmų veikaliuką „Don Kichoto išventinimas į riterius“.

P. Liepa

Veiklus saviveiklos būrelis

Veikliausias saviveiklos būrelis Rokiškio I-je gimnazijoje yra literatūrų. Būrelio nariai šais mokslo metais jau suruoše 2-į tarybinį rašytoju minėjimus, pravedę viena studijinį susirinkimą.

Liuočio ir Ruseckienės, ruošiasi meninei programai, kuri bus atlikta Didžiojo Spalio 30-jų metinių šventės dienomis.

Būrelis leidžia turinėgą slenktakraštį „Literatas“.

P. Liepa

Visuomenė ir moksleiviams ruošiamos paskaitos

Nesenai Pandėlyje, gimnazijos saleje, mokyt. drg. Pakštės moksleiviams ir visuomenėl, dalyvaujant 150 asmeny, padarė pranešimą apie tarptautinę padetį, kurį susirinkusieji išklausė su dideliu dėmesiu.

nei ir vyr. klasių mokiniams neįspėjant mokytojai yra užsiplanaudami daryti kas dvi savaites. Artimiausiu laiku numatomas skaitytis „Kalp darbininkai ir valstiečiai nuvertė caro valdžią“ ir „Darvino mokslo pagrindai“.

K. Marčiulaitis

Paskaita apie socializmo laimėjimus

Š. m. 23 d. Rokiškio I-sios gimnazijos vyresniųjų klasių moksleivių ir mokytojų su dirbtiniu pakilimu išklausė paskaitą apie socializmo laimėjimus Tarybų šalyje. Paskaitos klausė

virš 400 mokinį ir mokytojų. Po paskaitos karbėjo mokykla. Ruseckiene; merg. gimnazijos VII kl. mokinė Treigyte ir bern. gimnazijos VIII kl. mokinės Kainiškės.

Z. Palūlis

TARYBINIAI RAŠYTOJAI

Tarybinė literatūra gimbė Didžiojo Spalio socialinės revoliucijos metais. Tuo laiku Rūdolfo Jau buvo didelė grupė rašytojų, kurie kūrė dėl revoliucijos ir aktyviai padėdavo naujas visuomeninės santvarokos įkūrimui Rusijoje. Šie šiuos rašytojus augo jaunos tarybinės literatūros kadrų.

Besimokydami pas didžiuosius rusų rašytojus — klasikus, sekdamis geriausiomis rusų pasaulinėmis literatūros tradicijomis, tarybiniai rašytojai jau pirmaisiais porevolucioniniais metais sukūrė daug žymų literatūrinių kūriniai. Šiuose kūriniuose ryškiai atsispindi mūsų lietuvių dalyvyriskumas pilietiniame kare ir revo-

STALININĖS PREMIJOS LAUREATAI

TVARDOVSKIS A. T.

Tvardovskis Aleksandras Trifonovičius gimbė kaimo kalvio šeimoje Smolensko srityje 1910 metais. Pirmasis jo eilėraštis buvo atgausdintas 1924 metais. Plačiai išgarsėjo 1936 metais savo poema „Muravijos šansas“. Tai — poema apie Nikitą Morgunką, išryškusi leškoti pasakiškos, laimingos valstybės Muravijos ir pagaliau įsitikinusi, kad tarybinė ūsija su jos kolektiviniu ūkiu santvarka ir

yrtoji laimingoji šalis. Poema buvo įvertinta Staliniška premija. Nuo pat pirmųjų Didžiojo Tėvynės karo dienų Tvardovskis dėrė frontų laikraščiuose. Tais metais jisai parašė poemą „Vasilijus Terkinas“, už kurią autorius vėl gaivo Stalinišką premiją. Tvardovskio paskutinis žymus literatūrinius kūrinys — „Namas prie kelio“ — poema apie rusų šeimų sunkiaisiais karo metais.

P. Gurnlys

PRISIKĒLIMO METAI

Šio dienos, savaitės ir metai, nenuodai tekėjo saulė, kopdama danguas aukštumas, leidosi, nenuodai tokias pat dienas — pavasarį ir rudeni, vasarą ir žiemą — leido prie sunkaus darbo ir Panemunėlio valsčiue, ištaraujasi pas buožę Gasiūnā, bernas Buckus. Vasara, darbymečio įkarštystę, prakaito upėnai temdėjo akis, nuovargius apikirsdavo kojas. Ateidavo rudo, ir Buckus matydavo, kaip jo prakaitu aplausta žemė supelkėdavo savininkui daugybę gėrybių — kviečių ir rugių, bulvų ir daržovių — kurios suplaudavo į svirnus, į rūstus. O jis, Buckus, — kagi jis gaudavo, kagi jis turėdavo iš savo sunčaus darbo, iš savo triūso, kurio daug reikalaudavo žemę...

kios mintys, širdį kuteno ne-lygibės jaumas. Žinojo jis, kad i ji panašių bendaraičių yra tūkstančiai Lietuvoje, kad Jie, kai ir Jis, užguiti, prakaita lieja ne savo, bet svetimoje žemėje. Ir suspausdavo jo širdį sunkus, lyg akmuo, kartelis, o galvoje raigėsi minčių kraitynys: argi taip ir bus visą gyvenimą, argi nenušvis džiaugimo diena, kuri atneštų seniali širdies giliomoje, slaptoje Jos kertelėje puoselėjamą viltį, apie kurią nedirso niekam prasitarti, nes gerai žinojo, kuo visa tai kvepia. Bet minij apie šviesesnį gyvenimą, apie nuosavą žemės sklypelį, kad ir visai mažytį, Buckus savyre brandino, kaip lietus ir saulė sudygusį Java.

Išskaidrių 1940 metų birželio

lio dieną, kai prieš saulę varpu vaisingi brandino Javal, per visą kraštą nusirito banga, nuplovusi nuo tautos veldo parazitines démes. Llaudis prisikėlė, sukruto. Už naują gyvenimą, kurio daugel metų troško, nedelsdamas stojo ir Buckus, kaip ir daugeliu iji panašių.

Ir kai jam neužligo iš to paties Gasiūno buvo atrėtas žemės sklypas, Buckus, darbar jau naujakurys, tvirtai atsistojo ant kojų ir griebėsi darbo taip, kaip niekad iki šiol.

Tačiau po metų... po metų vėl Buckus turėjo gržti bernauti pas tą patį buožę Gasiūnai: vokiškiesiems grobikams nepatiko tarybiniai naujakuriai, nepatiko Jie ir buožėms, kadaug Jie norėjo tapti savistoviaišių ūsinių.

Tačiau kartą išižiebusi krūtinėje viltis dėl šviesesnio gyve-

nimo Buckaus neapleido per visą trijų metų vokišką okupaciją.

Pribrendo momentas, ir fasiūnai grobuonys, spaudžiamai tarybinų karių, išduklejo iš miestų krašto.

Kentęs sunkias bernavimo dienas, Buckus nepalūžo, ir darbar ypač dideliu energinguumu griebési darbą, kai vėl aigavo savo 8 ha žemės sklypą. Taip, Tarybų valdžia grąžino jam žemę, bet reikėjo ir kitos paramos. Ar eiti maldauti pas buožes? Ne. Jis vyksta į valsčiaus vykdomajį komitetą; čia jam paskiriamas statybines medžiagos, Jis gauni telycią, iš viešos žemės ūkio kreditu draugių suteikiama piniginė parama. Gavęs tai, Jis pasitikinčiu živilgiu žiūri į ateitį, tuo labiau, kad jo rankos — darbščios, pripratusios ir prie pačių sun-

klasių darbų. Jis — entuziasčias savo gyvenimo kūrejas, savo ateities kalvis. Po metų gautame iš Tarybų valdžios sklype išdygsia gyvenamasis namas, sekancių — ir tauras, Buckus su savo šeima kaskart tvirtčiai iškuria, jo 8 ha ūkis darosi turtingesnis. Darbar jis turi 2 karves, arkli, 3 kiaules.

Buckus puikiai supranta, jog tarybinė valdžia ji pastate ant kojų, suteikė jam žmonišką gyvenimą, išvadavo iš buožes išnaudotojiškų nagų, todėl Jis — valstybinių prievoļų pirmūnas, net ir viršytojas Ju.

Dažnai Buckus ilgas šio ruđenio vakarais prisimena savo gyvenimą nuo pat jaunystės dienų, tačiau skaidraus iš gyvenimo metų — tarybiniai metai. Ir rodosi, kad tai — prisikėlimo metai.

Lenkijos — Tarybų Sąjungos draugystės draugijos suvažiavimas

VARŠUVA, X. 21 d. (TASS). Baigė savo darbą Lenkijos — Tarybų Sąjungos draugystės draugijos 1-sis visuotinis suvažiavimas. Suvažiavimas išklausė draugijos pirmyninko ministro Sventkovskio, draugijos generalinio sekretoriaus Vronskio ir kitų pranešimų.

Tarybų Sąjunga, pasaké Sventkovskis, buvo svarbiausioji ir lemiamoji jėga, kuri sutriuškino faizmą, o dabar yra nuosekliausias taikos šalininkas ir kovotojas dėl didžiųjų ir mažųjų tautų suverenumo. Mūsų dinomis aplie tai pakankamai vaizdingai byloja TSRS Užsienio Reikalų Ministro draugo V. M. Molotovo kaima Paryžiaus konferencijoje, o taip pat Tarybų Sąjungos kova dėl Suvienytyje Nacių Organizacijos autoriteto pakėlimo, organizacijos, su kuria pažangioji žmonija sieja savo vištis į taiką, saugumą ir visų tautų klestėjimą.

Sventkovskis pabrėžė, kad lenkų tauta, du kartus gavus laisvę dėka Tarybų Sąjungos, kaičiun įsitikina, kad Tarybų Sąjungos asmenyje ji turi nuoširdžiausią bei patikimiausią draugą. Po karo, toliau pareiškė Sventkovskis, Tarybų Sąjunga tapo stambiausias taikos veiksnys. Petys petin su ja dėl taikos kovoja liudies demokratijos šalyje ir milijonai paprastų žmonių kapitalistinėse bei koloninių šalyse. Tuo paaškinamai neapykanta Tarybų Sąjunga, kuria rodo tarptautinė reakcija, JAV monopolistinio kapitalo siuoks-

nių, siekiantieji nustatyti savo viešpatavimą visai pasaulyje. Tie siuksnai nesivaržo jokių priemonių — melo, šantažo ir tiesioginio ihauginimo TSRS bei liudies demokratijos šalių adresu. Beprotiškai ir klykiantai jie ragina pradėti naują kiltį pranešimų.

Dabartinėmis sąlygomis svarbiausias draugijos uždavinys yra demaskuoti karo kurstytojus ir ju skleidžiamą šmeižtą prieš Tarybų Sąjungą bei liudies demokratijos šalis, dar atakliai dirbtį, siekiant sustiprinti Lenkijos ir TSRS tautų draugystę.

Lenkijos — Tarybų Sąjungos draugystės draugijos generalinis sekretorius Vronskis pažymėjo audringą draugijos augimą. Per paskutinius metus ji padidėjo daugiau kaip 3 kartus ir dabar turi 1.300 organizacijų suaugiau kaip 260 tūkstančių narių.

Sutinkamai su naujaisiais ištatais, suvažiavimas patvirtino draugijos vyriausiosios tarybos ir vyriausiosios valdybos sudėtį. Draugijos garbės pirmyninku vleningai buvo išrinktas Lenkijos respublikos prezidentas Bleutas. Audringiems plojimams lydint, delegatai priėmė sveikinimo laškus generalisimui Stalinui, Lenkijos respublikos prezidentui Bierutui ir TSRS Užsienio Reikalų Ministrui V. M. Molotovui.

(ELTA).

Pilnai realizuoti privalomojo mokymo įstatymą!

Didelį dėmesį partija ir tarybinė vyriausybė skiria liudies švietimo reikalams. Dar niekada Lietuvoje nebuvu tiek mokyklų, kaip dabar, prie tarybinės santvarkos. Stekiama, kad kiekvienas tarybinis pilietis būtų išsilavinęs, apsišvietęs, kultūringas. Tarybiniai įstatymai netik laidoja teisę į moksą, bet ir nurodo, kad visi žmonės mokyti ir igyti tam tikrą išsilavinimą. Veikia vadinančios privalomojo mokymo įstatymas, kuris nusako, kad visi 7–14 metų amžiaus vaikai turi lankyti mokyklas.

Ryšium su mokyklose dabar vykstančiu darbu, ir Rokiškio apskritieji vedama kova dėl šio didžiutės svarbos tarybinio įstatymo realizavimo bei pilno jo įgyvendinimo. Eilė mokyklų vadovų, glaudžiai dirbdami su vietiniai tarybiniai organai, jau pasiekė gerų rezultatų privalomojo mokymo įstatymo vykdymę. Štai Panemunėlio valstyje nelankančių mokiniių skaičius jau sumažintas iki 5 vaikų. Tai jau neblogas mokyklų vedėjų, mokytojų, vykdomyų ir tévų komitetų darbo rezultatas. Bet reikiā atsiminti, kad ne vieno valko negali likti už mokyklos siejimų! Visi 7–14 metų mokyklinio amžiaus vaikai privalo būti

itrauktū į apmokymo sistemą. Deja, šiuo metu apskritieji dar yra 299 vaikai, kurie nelanko mokyklų. Tai ženklas, kad nemažas mokyklų vadovų ir vykdomyų komitetų skaičius abejingai žirfū į švietimo reikalų ir nesilma konkretių priemonių likviduoti susidariusių padėcių, užkirštū kelią tarybinio įstatymo laužui. Visų pirmą atžymėtinas blogas Obelijų valsč. L. Švietimo skyriaus vadovaujanamas valdmuo. Vien šame valstyje yra 80 su virš vaikų, paliktu už mokyklos sienu. Cia daleista iki to, kad, pavyzdžiu, tik Samanių ir Kraštų pradinės mokyklose yra dar net po 11 mokyklinių užsiėmimų nelankančių, apmokymo amžiaus vaikų. Ne kuo geresnė padėtis ir Obelijų, Staseliškių, Noreikių ir kitose mokyklose. Tik vienintelė vietinė valstyje vaisčiuoju Burokiškio prad. mokykloje pilnai realizuotas privalomojo apmokymo įstatymas. Kaltinti del padėties čia tenka ne vien mokytojus. Valstyčiaus vadovai per apylinkių tarybas nesiima rūmtų, konkretių priemonių esamai būkeli pataisyti. Tuo būdu švietimo reikalačiai paliekami išimtinai mokytojams.

53 mokyklinio amžiaus vai-

kai dar neįtrauktū į apmokymą

Municipalinių rinkimų Prancūzijoje prelievinarinių rezultatai

PARYŽIUS, X. 20 d. (TASS). Pasiekti įvykusiu vakar municipalinių rinkimų prelievinarinių rezultatai. Miestuose, kur balsavimas įvyko pagal proporcionalinio atstovavimo sistemos vėnu ratu (apie 400 miestų suaugiau kaip 9'000 gyventojų kiekvienas), rinkimai dalyvavo apie 7.500.000 rinkikėlių. Suvalčiuojant 3.150.000 balsų, kurie atiteko:

RPF — „Prancūzų tautos suvienijimui“, sukurtais de Gaulle prieš TSRS.

RPF gavo kraštutinį dešinių grupių balsus („Respublikinės laisvės partijos“ ir kt.), o taip pat radikalų, ir daugiausia iš MRP. Šita partija neteko daugiau pusės savo balsų palyginti su paskutiniu rinkimu.

Kinijos užsienio reikalų ministerijos pranešimas

NANKINAS, X. 18 d. (TASS). Spaudos pranešimas, kuriame valstybinės tarybos posėdyje Kinijos užsienio reikalų ministerijos pateikė pranešimą

klausimui dėl pasikeitimo notomis tarp Kinijos ir JAV, kuriame pasakyta, kad „Kinijos vyriausybė sutiko su Amerikos ginkluotų pajėgų buvimu Kinijoje“.

(ELTA).

PADÉTIS GRAIKIOJE

KAIRAS, X. 18 d. (TASS). Iš Graikijos atvykusieji asmenys praneša, kad nepaisant laukinio monarchistų — faistių teroro ir įnirtingo šmeižmo prieš Graikijos pažangiajias Jėgas ir nepaisant žymios paramos, kurią teikia monarchistų armija anglai — amerikiečiai, gralukų tautos kova prieš monarchistinį — faistių režimą iš dienos smarkėja ir sudaro rimtą padėtį monarchistų kariuomenėi. Demokratinės armijos gretos kasdien gausėja šimtai ir tūkstančiai nauju kovotojų dėl savo šalies nepriklausomybės ir laisvės. Pastaruoju metu galima pažymėti tokį reiškinį, kad Graikijos tur-

tuolai skubiai perkelia savo kapitalus į užsienį ar išvažiuoja į Šveicariją bei kitas šalis, išsižuodami aukšta vertės. Apgauti monarchistų armijos karelviai ir karininkai vis daugiau ir daugiau suprantai, kad jie lieja savo kraują, kovodami prieš savo liaudij. Nereti atsiskrimai, kai ištisi padaliniai su karininkais priešakyje atsiskako kovoti prieš demokratinę armiją. Pasuktinės ménestės į tuččią Makroniso salą išremta atip 15 tūkstančių karelvių ir karininkų už atsisakymą karauti prieš demokratinę armiją. Dešimtys lauko teismy kasdien padaro mirties nuosprendžius savo kareiviams ir karininkams. (ELTA).

MŪSOS RAŠO

SUDRAUSTI DARBO DRAUSMĖS LAUŽYTOJUS

Rokiškio fabriko „Plūgs“ dirbančiųjų kolektivas pagrindžiai išvalo iš valdžios. Mažeikių, Kišinėvė, Aleinikovu, Šilpa, Balčiūnų ir kt. Jų darbo pajamų seka ir iš jų mokes jaunieji darbininkai. Šių drągu pavardės visuomet atžymėmos fabrikų garbės letojės kartu su aukštū Jų išdirbto normų viršijimo procentu.

Visa tai jie išskirto savo drausmingu, pavyzdingu darbu. Darbo metu jie būna visuomenės savo vietose. Štai kame gildių pasiekų darbo laimėjimų laidas.

Tačiau negalima to pasakyti apie fabrikų darbininkus dr. dr. Janušonį Vyt., Navicą Povilią, Strungą Algirdą ir Čerku Povilią. Šie draugai kenkėjiskai atsineša į savo darbų vėluoja arba ir visai neatvysta, darbe taip pat tinginėja. Šiemis apsileidžiantis bei darbo drausmės laužytojams vienose susirinkimose fabrikų vadovybė išnešė vienius papeikimus, bet tai nieko negelbėjo.

Fabrikų vadovybė turi nepaisitenkinti vien paprastais paipkimais, bet rimtais susirūpti darbo drausmės pakelimi. Šie gili drausmės laužytojai ir jų pėdomis eina turi būti sudrausti griežtesnėmis priemėmis.

L. Aukštara

SPORTAS

PANDÉLYS. Sporto aikštėje įvyko vienos gimnazijos mokinėlių tarpklasinių krepšinio turnyras, kurio nugalėtoju išėjo VII-JI klasė.

Artimiausiu laiku krepšinio rungtynėms numatoma iškvesti Papilio gimnazijos krepšininkus.

K. Marčukaitis

Mūsų medžiagos pėdsakai

„Ko delsiamas?“

Tokio pavadinimo straipsnis buvo patalpintas „Tarybinio Rokiškio“ Nr. 121(428). Jame rašoma apie tai, kad Apkoopsajungos pagalbinis okis delsiai atsilyginimą Rokiškio MTS-čia už atlirkus darbus.

Pranešu, kad Apkoopsajungo šiuo reikalui su MTS Jau pilnai atsiskaitė natūraliniu atlyginimu,

TIMOFEJEVAS
Rokiškio Apkoopsajungos vyr. orgininkas

REDAKCIINĖ KOLEGIJA

SKELBIMAS

Všos Rokiškio apskr. valdinės superka neribotais kiekiais kadugiai uogas, skales, valerijoną šaknį ir kitas valstažoles.

Mokamos aukštostas kalnos bei apiprekinama įvairiomis prekėmis.

Vaistinės vedėjas

Išeina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais.

Spaudė „Tarybinio Rokiškio“ spaustuvė, Rokiškis, Vytauto Didž. g-vė Nr. 89. Tir. 5.000. Užs. Nr. 453

Redakteurė: Rokiškis, m. alkšt. Nr. 22, telefonas 18.

LV 02893